

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 106.K.702.659/2024/14.

A felperes: Kistelek Városi Önkormányzat (6760 Kistelek, Árpád utca 1-3.)

A felperes képviselője: MOLNÁR Ügyvédi Iroda (2800 Tatabánya, Szende Lajos utca 2. 2/15.; ügyintéző: dr. Molnár Barbara ügyvéd)

Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)

Az alperes képviselője: dr. Kriston Kinga kamarai jogtanácsos, dr. Jánosi Bálint László kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott D.76/15/2024. számú határozat jogszerűségének vizsgálata

í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék az alperes 2024. május 7-én kelt D.76/15/2024. számú határozatát megsemmisíti.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint perköltséget.

A 30.000 (harmincezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2015. június 15-én vállalkozási szerződést (a továbbiakban: Szerződés) kötött az UTB Envirotec Zrt-vel (a továbbiakban: Vállalkozó) a Kisteleken létesítendő új ipari szennyvíztisztító telep vízjogi létesítési engedélyezési tervének elkészítésére. A Vállalkozó elkészítette 2018 szeptemberében a közbeszerzési dokumentumok, azon belül a műszaki leírás részét képező, „Kisteleki ipari szennyvíztisztító telep létesítése” című vízjogi létesítési engedélyezési tervet, valamint 2019. január 21-én a „Kistelek, ipari szennyvíztisztító telep becsült beruházási költség meghatározása” című táblázatot, amely alapján a felperes meghatározta a közbeszerzés 2. részének becsült értékét.
- [2] A felperes, mint ajánlatkérő 2019. augusztus 26-án a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (továbbiakban: Kbt.) 113. §-a szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított „Ipari park szennyvízinfrastruktúra építés Kistelek, 2. rész: Ipari park szennyvíztisztító építése Kisteleken” tárgyban. Az eljárást megindító felhívást tizenegy érdeklődő gazdasági szereplőnek küldte meg, köztük a PROBART Kft. és a Vállalkozó részére. A közbeszerzés

részben Európai Unió alapokból finanszírozott projekttel volt kapcsolatos (TOP-1.1.1-CS1-2017-00002).

- [3] Az ajánlattételi határidőig (2019. szeptember 11-én 12.00 óra) a 2. rész tekintetében három ajánlat érkezett, köztük a PROBART Kft. ajánlata. A PROBART Kft. ajánlatában kapacitást nyújtó szervezetként és alvállalkozóként is megjelölte a Vállalkozót. Az ajánlatában továbbá nyilatkozott arról, hogy az ajánlattevőben, valamint a teljesítésbe bevonni kívánt alvállalkozóban, illetve az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetben nincs a Kbt. 25. § (3)-(4) bekezdése definiált személy vagy szervezet, mely jelen eljárásban az esélyegyenlőség vagy a verseny tisztaságának sérelmét eredményezi. A PROBART Kft. szakmai ajánlatának részét képező „Kisteleki ipari szennyvíztisztító telep létesítése” című ajánlati dokumentációt/műszaki leírást 2019 szeptemberében a Vállalkozó készítette el.
- [4] A 2019. november 13-i összegezés szerint nyertes ajánlattevő a PROBART Kft. lett. A felperes és a PROBART Kft. között a vállalkozási szerződés 2019. december 2-án jött létre.
- [5] A perben nem álló Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság 2024. február 12-én hivatalbóli kezdeményezést terjesztett elő az alperesnél, mert álláspontja szerint a felperes eljárásával megsértette a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt verseny tisztaságának biztosítására vonatkozó, valamint a Kbt. 25. § (1) bekezdés szerinti, a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulásának elkerülését szolgáló intézkedési kötelezettségét tekintettel arra, hogy nem tette meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy elkerülje a Vállalkozó vonatkozásában az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását.

Az alperes határozata

- [6] Az alperes a 2024. május 7-én kelt D.76/15/2024. számú határozatában megállapította, hogy a felperes nem tett eleget a Kbt. 25. § (1), valamint a Kbt. 25. § (5) és (8) bekezdéseiben foglalt követelményeknek, ezért vele szemben 4.000.000 forint bírságot szabott ki a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján.
- [7] Indokolása szerint tekintettel arra, hogy a PROBART Kft. ajánlatában a Vállalkozó alvállalkozóként és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként is szerepelt, ugyanakkor a felperes a Vállalkozót az eljárás előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe is bevonta, felmerült az összeférhetlenség gyanúja.
- [8] Rögzítette, hogy a rendelkezésére bocsátott iratok között nem lelhető fel olyan dokumentum, amely igazolta volna, hogy a felperes intézkedéseket tett volna annak érdekében, hogy a korábban a közbeszerzés előkészítésébe bevont Vállalkozó későbbi, a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárásban való részvétele ne eredményezzen se összeférhetlenséget, továbbá ne vezessen a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzet kialakulásához.
- [9] Megállapította azt is, hogy a hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezésében nem jelölt meg olyan többlet tényállási elemet, ajánlatkérői cselekményt vagy mulasztást, amelynek okán önálló alapelvi jogsértés lenne megállapítható, ezért a Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített verseny tisztasága követelménye sérelmét megjelölő kezdeményezői hivatkozást nem tartotta alaposnak.

A kereset és a védírat

- [10] A felperes a határozatot keresettel támadta, melyben kérte az alperesi határozat megváltoztatásával a jogsértés hiányának a megállapítását és a kiszabott bírság mellőzését. Perköltséget igényelt, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján számította fel.

- [11] Érvelése szerint az alperes nem vette figyelembe a Kbt. 25. § rendelkezéseitől eltérő szabályt tartalmazó, az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 18. § rendelkezéseit. Az eljárásban nem merült fel olyan helyzet – így nem terhelte egyéb eljárási kötelezettség –, amely az összeférhetlenség és a verseny tisztasága sérelmének gyanúját vetette volna fel, figyelemmel arra, hogy a Korm.rendelet 18. §-a szerint a Vállalkozó, mint a szerződés alapján megfelelő szakmai tudással rendelkező szakértő tervező a Korm.rendelet 10. § (3) bekezdése szerint egyéb módon nem vett részt a közbeszerzési eljárás előkészítésében vagy a kivitelezés folyamatában, és részvétele a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárásban ipso iure nem volt tiltott. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a Szerződés alapján a Vállalkozó nem vállalt kötelezettséget arra, hogy a közbeszerzési eljárások előkészítésében és/vagy lebonyolításában részt vesz, ezért részére ellenszolgáltatás nem járt.
- [12] Utalt arra, hogy a Korm.rendelet 18. §-a csak 2023. február 28-tól került hatályon kívül helyezésre, de a Kbt. 2022. október 11-től módosult 25. §-a szerinti összeférhetlenségi szabályokat a 2022. október 11. napját követően megkezdett közbeszerzésekben kell alkalmazni. A határozattal érintett közbeszerzési eljárás 2022. október 11. napját megelőzően került lefolytatásra, így a Kbt. 25. § (8) bekezdése szerinti kötelezettség a Korm.rendelet 18. §-a alapján nem terhelte.
- [13] Kiemelte, hogy a Kbt. 113. § (2) bekezdése alapján nem volt jogszabályi lehetősége arra, hogy a Vállalkozót az ajánlattételre ne hívja fel tekintettel az eljárásban történő érdeklődés jelzésre. Továbbá a Vállalkozónak a Szerződés szerinti feladatait a hatályos jogszabályok szerint kellett ellátnia és a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM Korm.rendelet 3. számú melléklete szerint a műszaki leírás elkészítése kötelező volt, így azzal, hogy a Vállalkozó a vízjogi létesítési engedélyhez szükséges tervezési folyamatban részt vett, és annak keretében műszaki leírást készített, nem jutott többletinformációhoz. Ez a műszaki leírás a közbeszerzési dokumentumok részeként valamennyi gazdasági szereplő részére kiadásra került, így az abban foglalt információkat valamennyien egyenlő feltételek mellett megismerhették, az ajánlattételre megfelelő határidőt biztosított.
- [14] Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.649.898/2013/4. számú ítéletére, a BH 2021.4.121. számú döntésre, valamint a Kúria EH 2019.10.K20 számú döntésére. Továbbá előadta, hogy az alperes álláspontja a szerződés kifejezetten tág és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:58. §-ával ellentétes értelmezését jelenti.
- [15] Álláspontja szerint a Kbt. 25. § (5) és (8) bekezdése szerinti kötelezettség csak akkor terhelte volna, ha a Kbt. 25. § (3)-(4) bekezdései szerinti összeférhetlenség fennáll. Figyelemmel arra, hogy a Kbt. 25. § (4) bekezdése szerinti összeférhetlenség fogalmilag kizárt, így csak és kizárólag a Kbt. 25. § (3) bekezdés a) pontja szerinti összeférhetlenség megállapítására kerülhetett volna sor, azonban annak megállapítását a Korm.rendelet 18. §-a szerinti speciális szabály kötelező alkalmazása nem tette lehetővé, így nem került olyan helyzetbe, hogy bármilyen eljárási cselekményt szükséges lett volna foganatosítania. Mindezek alapján az eljárásában nem merült fel olyan tényleges helyzet, vagy körülmény, amely összeférhetlenséget és a verseny tisztasága sérelmét eredményezte volna, és így a Kbt. 25. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 25. § (5) és (8) bekezdéseiben foglaltak alapján bármilyen kötelezettség terhelte volna.
- [16] Eljárási jogszabálysértésként jelölte meg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdésének a sérelmét, mert véleménye szerint a határozat nem tartalmazott indokolást a jogorvoslati kérelemre tett nyilatkozatában a Korm.rendelet 18. §-a vonatkozásában előadott jogi érvelésére, az észrevételeit az alperes figyelmen kívül hagyta.

- [17] A keresetindítási határidőn túl hivatkozott arra, hogy az alperes által alkalmazott jogkövetkezmények az Alkotmánybíróság 10/2018. (VII. 18.) AB határozat szerint megállapított visszaható hatály tilalmába ütközönek minősülnek.
- [18] Az alperes a védiratában a határozatában foglaltak fenntartásával a kereset elutasítását kérte. Perköltséget igényelt, melynek mértékét az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a kereset tanulmányozására 2 óra, az iratanyag összeállítására és továbbítására 1 óra, a védirat és a költségjegyzék elkészítésére 5 óra munkaidő ráfordítást megjelölve 150.000 forint, valamint a tárgyaláson való részvételre 20.000 Ft/óra összegben számította fel.
- [19] Hivatkozása szerint a hivatalbóli kezdeményezés alapján, annak keretei között maradva kizárólag a felperes intézkedéseit volt köteles vizsgálni, ennek keretében azt, hogy a felperes megtett-e minden szükséges intézkedést az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulásának elkerülése érdekében. Kizárólag a PROBART Kft. ajánlata, azon belül a Vállalkozó részvétele vonatkozásában kellett vizsgálnia az előbbieket.
- [20] Utalt arra, hogy az ügy eldöntéséhez releváns tényállást tisztázta, a határozat 72-75. pontjaiban részletesen indokolta, hogy álláspontja szerint a felperes miért nem tett eleget a Kbt. 25. § (1), valamint a Kbt. 25. § (5) és (8) bekezdéseiben foglalt követelményeknek.
- [21] Kifejtette, hogy a Kbt. 25. § (5) és (8) bekezdése a felperes számára olyan intézkedési kötelezettségeket ír elő, amelyeket a felperes a közbeszerzési eljárás során nem tartott be: egyrészt nem hívta fel az eljárás előkészítésébe bevont Vállalkozó figyelmét arra, hogy a Kbt. 25. § (3) bekezdés alapján – különösen az általa megszerzett többlet-információkra tekintettel – a közbeszerzési eljárásban történő részvétele összeférhetlenséget eredményezhet; másrészt nem biztosította annak lehetőségét, hogy a Vállalkozó bizonyítsa, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az esélyegyenlőséget és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy az összeférhetlenségi helyzetet más módon elhárítsa. Az összeférhetlenségi helyzet elhárítása érdekében a Vállalkozó által tett intézkedéseket a felperesnek az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezésben ismertetnie kellett volna.
- [22] Előadta, hogy a jogorvoslati eljárás során – erre vonatkozó kérelem/kezdeményezés hiányában – azt nem kellett vizsgálnia, hogy fennálltak-e azok a körülmények, amelyek alapján a jogorvoslattal érintett közbeszerzési eljárásban a Vállalkozó tervező részvétele nem eredményezi a verseny tisztaságának sérelmét és nem összeférhetetlen. Emiatt a határozat indokolásában sem szerepel erre vonatkozó vizsgálat, illetve annak eredménye. A Kbt. a felperes számára ír elő intézkedési kötelezettséget az összeférhetlenséggel kapcsolatban. A felperesnek a közbeszerzési eljárás során dokumentáltan vizsgálnia kellett volna a Vállalkozó esetében az összeférhetlenséget. Ezért a felperesnek kellett volna vizsgálnia, hogy a Korm.rendelet 18. §-ában foglalt körülmények megvalósultak-e. Álláspontja szerint a felperesnek a Kbt-ben előírt intézkedési kötelezettsége keretében a közbeszerzési eljárás során dokumentálnia kellett volna ezen vizsgálatának eredményét, nevezetesen, hogy a Kbt. 25. § (3) bekezdése szerinti főszabály alól mely körülmények miatt jelent kivételt a Vállalkozó helyzete. A Kbt. 46. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig – írásban köteles dokumentálni. A felperesnek tehát minden esetben kötelezettsége az összeférhetlenség kockázatának felmerülése esetén az adott helyzetet dokumentáltan kivizsgálni.

A törvényszék döntése és annak jogi indokai

- [23] A felperes keresete – az alábbiak szerint – alapos.
- [24] A Fővárosi Törvényszék a közigazgatási jogvitát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés a) pontja és az 5. §

(1) bekezdése alapján közigazgatási peres eljárásban, a Kp. 77. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el.

- [25] A határozat jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdése és a 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között, a Kp. 85. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási tevékenység megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességében értékelve, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg. Döntése meghozatala során a Kúria joggyakorlatát figyelembe véve járt el, attól nem tért el.
- [26] A jelen perben a bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az alperes jogszerűen állapította-e meg a felperes terhére rótt jogsértést és szabott ki bírságot vele szemben.
- [27] A törvényszék elsőként a felperes által hivatkozott azon eljárás jogszabálysértést vizsgálta, hogy az alperes eleget tett-e az Ákr. 81. §-a szerinti indokolási kötelezettségének.
- [28] Az Ákr. 81. § (1) bekezdése értelmében a döntés tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot a zártan kezelt és védett adatok kivételével, a rendelkező részt – a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevitelével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárás költséggel –, továbbá a teljes eljárásra történő áttérés esetén az áttérés okára, a megismerhetetlenné tett zártan kezelt és védett adatokkal együtt megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.
- [29] A felperes csupán arra hivatkozással állította a fenti jogszabályhely megsértését, hogy az alperes nem vette figyelembe az eljárás során tett nyilatkozatában a Korm.rendelet 18. §-a vonatkozásában előadott érveit, azzal kapcsolatban nem tartalmaz a határozat indokolást.
- [30] A Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.700.055/2024/11. számú végzésében kimondta, hogy „[56] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes nem értékelte a felperes eljárás során tett nyilatkozatában kifejtett álláspontját, azonban ez nem képezte akadályát a határozat érdemi felülvizsgálatának. Nem jelenti az indokolási kötelezettség perben nem orvosolható megsértését, ha tömören utal a hatóság a döntése jogi indokaira, és az sem, ha a felperes eljárás során tett nyilatkozatában kifejtett eltérő jogértelmezésére nem tartalmaz részletesen kifejtett alperesi álláspontot a határozat. Egyrészt az ügyfél nyilatkozata a tényfeltárást szolgáló bizonyítási eszköz [Ákr. 63. §], nem pedig az egyfokú eljárásba épített egyfajta előzetes jogorvoslati fórum, mely megkövetelné, hogy a hatóság az ügyfél nyilatkozatában kifejtett jogi álláspontjára részletes választ adjon. Másrészt a határozat indokolásának egészéből és annak egyes részeiből kitűnik, hogy az alperes eljárása és döntése milyen tényeken és jogszabályokon alapul, (...)” „[57] A közigazgatási jogvita bírósági elbírálásának célja a felperes számára jogvédelem nyújtása annak figyelembevételével, hogy a közigazgatási perben a közigazgatási eljárás orvosolható hibái esetén nincs helye új eljárásra kötelezésnek. A megsemmisítés ultima ratio jellege jelenik meg a perbeli orvosolhatóság hiánya követelményében, így a perbeli esetben az, hogy nem valósul meg a felperes nyilatkozatának teljes körű, részletes értékelése, nem vezethet az alperes határozatának megsemmisítéséhez. (...) Ha fennáll ugyan hiányossága az indokolásnak, a bíróságnak a Kp. alapvető rendelkezéseiből, szabályozási rendszeréből következően a közigazgatási perbe vitt jogvita mielőbbi érdemi rendezésére, végleges lezárására kell törekednie. (...)”
- [31] A fentiek alapján nem állapítható meg az ügy érdemére kiható lényeges eljárás jogszabálysértés arra tekintettel, hogy az alperes a határozatában nem értékelte a felperes nyilatkozatában a Korm.rendelet 18. §-a vonatkozásában előadott érveket.
- [32] Ezt követően a törvényszék az ügy érdemére tartozó felperesi hivatkozásokat vizsgálta.

- [33] A Kbt. – a közbeszerzési eljárás 2019. augusztus 26-i megindításakor hatályos – 25. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását.
Ugyanezen szakasz (3) bekezdés *a*) pontja alapján összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként az ajánlatkérő által az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont személy vagy szervezet.
Az (5) bekezdés előírja, hogy az ajánlatkérő köteles felhívni az eljárás előkészítésébe bevont személy vagy szervezet figyelmét arra, ha a (3)–(4) bekezdés alapján – különösen az általa megszerzett többlet-információkra tekintettel – a közbeszerzési eljárásban történő részvétele összeférhetlenséget eredményezne.
A (6) bekezdés szerint az ajánlatkérő nevében eljáró és az ajánlatkérő által az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont személy vagy szervezet írásban köteles nyilatkozni arról, hogy vele szemben fennáll-e az e § szerinti összeférhetlenség.
A (8) bekezdés értelmében az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az eljárásból e § alapján csak akkor zárható ki, ha közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplők esélyegyenlősége más módon nem biztosítható. A kizárást megelőzően az ajánlatkérő – hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés útján – köteles biztosítani annak lehetőségét, hogy az érintett gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az esélyegyenlőséget és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy az összeférhetlenségi helyzetet más módon elhárítsa. Az összeférhetlenségi helyzet elhárítása érdekében a gazdasági szereplő által tett intézkedéseket az ajánlatkérő köteles az ajánlatok (részvételi jelentkezések) elbírálásáról szóló összegezésben ismertetni.
- [34] A Kbt. 3. § 22. pontja szerint a Kbt. alkalmazásában közbeszerzés előkészítése: az adott közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet- és piacfelmérés, előzetes piaci konzultáció, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, a közbeszerzési dokumentumok előkészítése.
- [35] A Korm.rendelet 10. § (1) bekezdése alapján a tervező – az innovációs partnerség kivételével – a tervezési feladat tárgyát képező építési beruházásra (építményre) vonatkozó árazott költségvetést készít, amelynek a 14. § (4) bekezdés *b*) pontja szerinti esetben a tervezés költségeire is ki kell terjednie. A (2) bekezdése szerint a tervező javaslatot tesz az ajánlatkérő számára a teljesítés ütemezésére vonatkozóan. A (3) bekezdés előírja, hogy a tervezési szolgáltatás megrendelése esetén – feltéve, hogy az az ajánlatkérővel kötött szerződésben rögzítésre került – a tervező a kivitelezés teljes folyamata alatt rendelkezésre áll és támogatja az ajánlatkérőt.
- [36] A Korm.rendelet – a közbeszerzési eljárás 2019. augusztus 26-i megindításakor hatályos – 18. §-a szerint a Kbt. 25. § (3) bekezdése alkalmazásában nem eredményezi a verseny tisztaságának sérelmét és nem összeférhetetlen a kivitelezésre, vagy kivitelezésére és tervezésére együtt, illetve egy (elvi) engedélyezési tervet követően ugyanazon építmény tekintetében további tervek készítésére vonatkozó közbeszerzési eljárásban annak a tervezőnek a részvétele, aki ezen közbeszerzési eljárás Kbt. 57. §-a szerinti közbeszerzési dokumentumait megalapozó tervet készítette, ha egyéb módon nem vesz részt a közbeszerzési eljárás előkészítésében vagy a kivitelezés folyamatában a 10. § (3) bekezdése alapján.
- [37] A Kbt.-hez fűzött Kommentár (A Közbeszerzés joga – Kommentár a gyakorlat számára, frissítve: 2024. április 1.; Hatályosság: 2019.04.18 - 2020.04.09.; ORAC Jogkódex) szerint „A Kbt. 25. § (3) bekezdése alól speciális kivételt biztosít az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm.rendelet 18. §-a. (...) A tervezővel

szemben tehát akkor sem áll fenn a továbbtervezésre, további tervek elkészítésére vagy a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárásban összeférhetetlenség, ha az ajánlatkérő a tervező által készített terveket a közbeszerzési eljárás során a közbeszerzési dokumentumok részévé teszi. A tervezőket érintő legfőbb szabály, hogy ha (elvi) engedélyezési vagy a közbeszerzési dokumentumok részét képező más tervet készítettek, akkor a Kbt. 25. §-ának (3) bekezdése szerinti összeférhetetlenség akkor sem áll fenn, ha ennek során versenylőnyt biztosító többletinformációkra tettek szert. Tekintettel arra, hogy a Korm.rendelet 10. § (1) bekezdése alapján a tervezőnek kötelezettsége a tervdokumentáció részeként árazott költségvetést is készíteni, nyilvánvaló, hogy az árazott költségvetés készítése sem eredményez összeférhetetlenséget. Azonban, ha a tervező a tervek és az árazott költségvetés elkészítésén túlmenően egyéb módon is közreműködik közbeszerzési eljárás előkészítésében, akkor az összeférhetetlenség már az általános szabályok szerint fennállhat. Ugyanígy fennállhat az összeférhetetlenség akkor is, ha a tervező a Korm.rendelet 10. § (3) bekezdése alapján a kivitelezés teljes folyamata alatt rendelkezésre áll és támogatja az ajánlatkérőt. Ez utóbbi esetben az összeférhetetlenség azonban nyilvánvalóan csak akkor merülhet fel, ha a közbeszerzési eljárás kivitelezésre vagy kivitelezésre és tervezésre együtt irányul, ha ugyanis az adott közbeszerzési eljárás kizárólag tervezésre, továbbtervezésre irányul, akkor ebben az eljárásban nem okoz összeférhetetlenséget az, ha a tervező a későbbiek során majd közreműködik az ajánlatkérő oldalán a kivitelezés folyamata alatt.” A törvényszék ezzel az értelmezéssel egyetért.

[38] A Kbt. összeférhetetlenségi szabályait tartalmazó 25. §-a 2022. október 11-től módosításra került. A Kbt-t módosító 2022. évi XXVII. törvény azonban nem állapított meg speciális hatályba léptető rendelkezéseket. A Kbt. 197. § (14) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha e törvény és az e törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály eltérően nem rendelkezik, úgy az e törvény és az e törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály módosítása esetén a módosító törvény vagy jogszabály által megállapított rendelkezéseit a módosító törvény vagy jogszabály hatálybalépése után megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra, valamint a módosító jogszabály jogorvoslati szervek eljárására vonatkozó rendelkezéseit a hatálybalépését követően kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra kell alkalmazni. Mindezek alapján a Kbt. módosított összeférhetetlenségi szabályait a 2022. október 11-ét követően megkezdett közbeszerzésekre kell alkalmazni. Ennek megfelelően a Korm.rendelet 18. §-a szerinti tervezőkre vonatkozó kivétel szabály a 2022. október 11-ét követően indított közbeszerzésekre már nem alkalmazható függetlenül attól, hogy a jogszabályhely még akkor hatályban volt-e vagy sem. (A Korm.rendelet 18. §-a csak 2023. február 28-tól került hatályon kívül helyezésre.) Tekintettel arra, hogy a perbeli közbeszerzési eljárás 2019. augusztus 26-án indult, így arra a Korm.rendelet 18. §-a szerinti tervezőkre vonatkozó kivétel szabálya még alkalmazandó volt.

[39] A perbeli esetben a Vállalkozó, mint tervező a közbeszerzési eljárás előkészítésében a közbeszerzési dokumentumok részét képező vízjogi létesítési engedélyezési terv, valamint a becsült érték meghatározásához szükséges kalkuláció elkészítésével vett részt. Az alperes által sem vitatottan a Vállalkozó ezen túlmenően a közbeszerzési eljárás előkészítésében egyéb módon nem vett részt. A Korm.rendelet 10. § (1) bekezdése alapján a tervezőnek kötelezettsége a tervdokumentáció részeként árazott költségvetést is készíteni, amely nem eredményez összeférhetetlenséget. Ehhez képest a költségbecslés elkészítése szűkebb körű feladatot jelent. A Szerződésben nem szerepel a Korm.rendelet 10. § (3) bekezdése szerinti kikötés, mely alapján a tervező a kivitelezés teljes folyamata alatt rendelkezésre állna és támogatná az ajánlatkérőt. Tehát megállapítható, hogy a Vállalkozó a közbeszerzési eljárás előkészítésében egyéb módon nem vett részt, így alkalmazandó rá a Korm.rendelet 18. §-a szerinti kivétel, mely értelmében a Kbt. 25. § (3) bekezdése szerinti összeférhetetlenség a

Vállalkozó vonatkozásában nem áll fenn. Az összeférhetetlenség alól maga a jogszabály adott felmentést, így vizsgálat lefolytatásának sem volt helye. Az alperes jogellenesen nem vette figyelembe a Korm.rendelet fenti kivétel szabályát. Tekintettel arra, hogy az összeférhetetlenség gyanúja fel sem merült, a felperest nem terhelte sem a Kbt. 25. § (1) bekezdése szerinti intézkedési, sem az (5) bekezdés szerinti felhívási, sem a (8) bekezdés szerinti kötelezettség. Olyan jogszabályi előírás pedig nincsen, hogy azt is dokumentálni kellene, ha nem áll fenn az összeférhetetlenség gyanúja. Az összeférhetetlenség gyanújának hiányában a felperesnek nincs kötelezettsége az írásbeli dokumentálásra.

- [40] A Kúria Kfv.III.37.133/2015/5. számú ítéletében lefektetett joggyakorlata alapján „(...) az ajánlatkérőnek az összeférhetetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező, azaz ténylegesen erre az eredményre vezető helyzetek kialakulását kell megakadályoznia. Ebből következően abban az esetben, ha tényleges összeférhetetlenség nem állapítható meg, a hatóság nem juthat arra a megállapításra sem, hogy az ajánlatkérő elmulasztotta a szükséges intézkedések megtételét, hiszen az összeférhetetlenség létre sem jött. Az alperes álláspontjával ellentétben ugyanis nem az intézkedések elmulasztásából következik az összeférhetetlenség, hanem a ténylegesen fennálló és megállapított összeférhetetlenség tényéből lehet arra következtetni, hogy az ajánlatkérő az annak megakadályozásához szükséges intézkedéseket elmulasztotta megtenni.” Tehát intézkedési kötelezettség a felperest egyébként is csak a ténylegesen fennálló összeférhetetlenségi helyzet esetén terhelte volna.
- [41] Mindezek alapján a törvényszék megállapította, hogy az alperes téves jogértelmezés eredményeként jogszabálysértően állapította meg a felperes terhére rótt jogsértést és erre alapozva jogsértően alkalmazott bírság szankciót.
- [42] A bíróság ezért az alperes jogsértő határozatát a Kp. 89. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján megsemmisítette.
- [43] Az alperes pervesztes lett, ezért a törvényszék az alperest a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (3) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének megtérítésére. A perköltség összegét az IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján a felperesi felszámításnak megfelelően, a bírság összegét pertárgyértéknek tekintve határozta meg.
- [44] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés *h)* pontja alapján feljegyzett, az Itv. 45/A. § (1) bekezdésében meghatározott 30.000 Ft tételes eljárási illeték az alperesnek az Itv. 5. § (1) bekezdés *c)* pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége folytán, a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.
- [45] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. március 11.

dr. Serestyén Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Winklerné dr. NóvÉ Ildikó s.k.
előadó bíró

dr. Váczi Katalin s.k.
bíró